

MED SKRIVING SOM FELLES AKTIVITET

570 elever på Bestum skole har skriveuke, og temaet for skriveuken er «bestumvenn».

Hele skolen engasjerer seg ekstra mye i skriveopplæringen denne uken.

Denne uken arrangeres det skriveuke for alle elever på alle trinn ved Bestum skole, og «bestumvenn» er felles tema for skriveoppgavene. Siden skolen har skrijving som satsningsområde ønsker de også å skape en fellesskapsfølelse rundt det å skrive. «Bestumvenn»-begrepet skal innarbeides som en del av det psykososiale arbeidet på skolen, og det at alle elever skriver om «bestumvenn» samtidig, er med på å styrke fellesskapsfølelsen.

TYDELIG SATSING

Skolen har et ansvar for å forberede elevene på ulike skriveroller de vil møte senere i livet. I Kunnskapsløftet er skrijving løftet frem som én av fem grunnleggende

MARIA HOLE FORSMO

Rådgiver ved Skrivesenteret

maria@skrivesenteret.no

GUSTAF B. SKAR

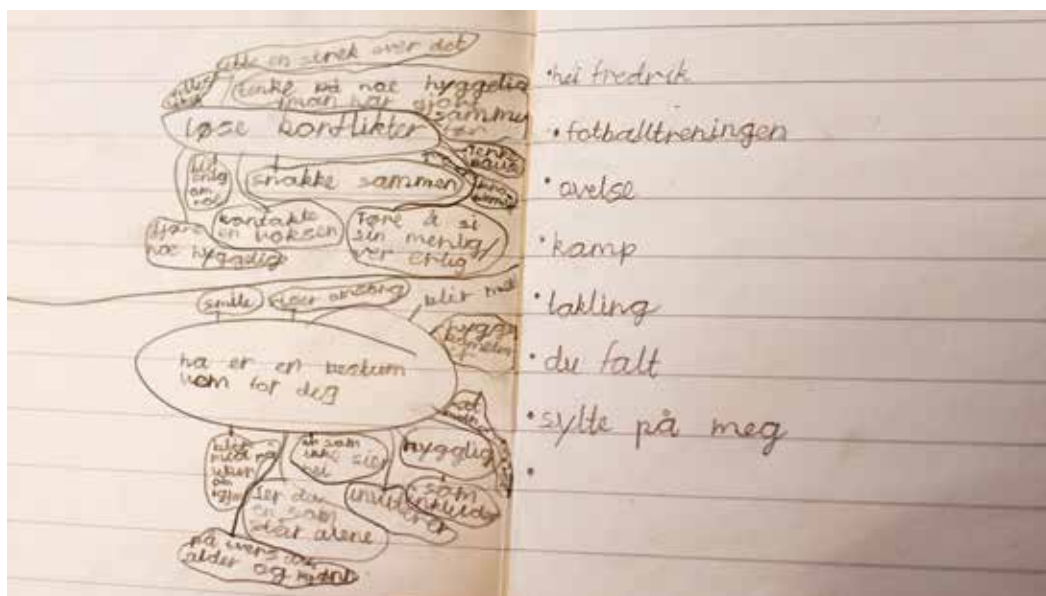
Prosjektleder og førsteamanuensis

gustaf.b.skar@ntnu.no

Alle foto: Esben Kamstrup.

ferdigheter, og alle lærere er ansvarlig for skriveopplæringen i sine fag. På Bestum skole har de i flere år hatt skriving som satsningsområde, blant annet gjennom deltakelse i Normprosjektet¹.

Jonny Borgås og Kari Aabø er lærere på Bestum, og er to av initiativtakerne til skriveuken. – Vi presenterte opplegget for ledelsen og plangruppa i vinter. Deretter har lærere fra hvert trinn laget skriveoppgaver

og planlagt undervisning rundt dette temaet sammen. Dette forarbeidet foregikk over tre uker. Oppgavene har også blitt vist frem for hele personalet, og det har vært mulig å komme med tilbakemeldinger og forslag til forbedringer, forteller Jonny og Kari. – Naturlig nok er vi spente på hva som venter oss, sier rektor Merethe Holmen. Vi har lagt ned mye arbeid i planleggingen. Det er første gang vi arrangerer en skriveuke, og alle lærerne og skolens ledelse skal delta i vurderingen av tekstene. Rektoren er stolt over arbeidet lærerne gjør og den skriveleden som fyller klasserommene.

ENGASJERTE ELEVER

I klasserommet til femte trinn har de snakket om Skrivehullet², og de har lest modelltekster som en del av forberedelsene til skriveuken. – Vi lærer ulike måter å skrive på, og vi lærer hva vi kan bruke skrivning til. I klassen min bruker vi skrivning til mye, sier en av elevene, og viser stolt frem det hun har tenkeskrevet om skrivehandlingen å reflektere. – Når vi tenkeskriver, tømmer vi hodet for tanker, og vi skriver ned det vi tenker. Etterpå snakker vi sammen med læringspartnere vår om det vi har skrevet, forklarer lærer Kari Aabø.

Det legges ned mye arbeid i førskrivingsfasen. I alle klasserom og på alle trinn skriver, leser og diskuterer elevene tekst sammen med lærere og læringspartnere. Til slutt skal skriveprosessen ende opp i en tekst der elevene reflekterer over hvordan utdelingen av bestumvennprisen kan bidra til at alle elevene får et godt psykososialt miljø på skolen.

På første trinn skriver elevene beskrivende tekster om hva en «bestumvenn» er. – Vi har laget tankekart, og det skal vi bruke til å skrive enda mer etterpå. To ivrige førsteklasinger viser stolt frem tankekartene sine. – Det er ikke vanskelig å skrive, og vi er gode til å skrive, forteller de videre.

– Vi har valgt en annen skrivehandling, sier Jonny som er lærer på sjette trinn. Her skal elevene skrive en tekst der de forsøker å overbevise leseren. Når de har skrevet et førsteutkast prøver de ut argumentene sine på medelever, og de får tilbakemeldinger på alt fra tekstoppbygging til rettskriving og innhold. Dette er en arbeidsmåte de er godt kjent med, forteller Jonny. Etter tilbakemeldinger fra medelever og lærer, reviderer de tekstene sine.

ALLE ER MED

En viktig aktivitet som finner sted i midten av skriveuken, er vurdering av elevenes tekster. Vurdering brukes for å identifisere styrker og svakheter i tekstene. Johnny sier at de jobber etter en fast mal i vurderingsarbeidet. – Først møtes kontaktlærere og ressurslærere på hvert trinn for å se på et utvalg tekster i fellesskap. Vi bruker å si at vi kalibrerer oss slik at vi kan bli tryggere på at vi ser etter det samme i tekstene vi vurderer. Kalibreringen skjer ved hjelp av en vurderingsmatrise fra det store forskningsprosjektet om skrivning, Normprosjektet.

Alle lærerne på Bestum har et ansvar for skriveopplæringen i sitt fag. I skriveuken er «hele folket i arbeid», og arbeidet inkluderer også vurdering av elevenes tekster. – Personalet er vant med at alle skal være med, og slik har det vært siden vi begynte med Normprosjektet. Det er derfor lite diskusjon rundt deltagelsen, selv om det fortsatt kanskje er noen som føler seg litt utrygge, sier rektor Merethe.

Kollegiet på sjette trinn innleder vurderingsarbeidet med å lese en elevtekst høyt. Hver enkelt lærer noterer sine vurderinger inn i et skjema, og deretter bryter diskusjonen løs. Når lærerne er kommet til enighet om et resultat, og hvilken tilbakemelding elevene skal få for å utvikle seg videre, starter det individuelle vurderingsarbeidet. – Selv om vi foretrekker å vurdere tekstene i fellesskap, strekker ikke tiden til, vi kan ikke vurdere alle 80 tekstene på trinnet sammen, sier Jonny.

Når vurderingsarbeidet er slutført, får alle elevene en skriftlig tilbakemelding på sin tekst. Dette er ikke en sluttvurdering, men en vurdering som elevene skal bruke når de reviderer og slutfører tekstene sine. På denne måten får vi enda bedre presentasjonstekster.

– Noen av tekstene vil komme i skoleavisen. I tillegg skal mange arbeider vises frem på en felles samling med hele skolen. Kari forteller videre at de planlegger å la skriveuken bli en fast årlig begivenhet. «Alle mann i arbeid med skrivning» har vært en suksess for liten og stor. ●

¹ Normprosjektet har som mål å bidra til å styrke den forskningsbaserte kunnskapen om skriveopplæring og vurdering av skrivning i grunnskolen. I tett samarbeid med lærere fra hele landet har forskerne i første fase av prosjektet utviklet såkalte forventningsnormer, som sier noe om hva det er rimelig å forvente av elevene sin skrivning etter fire og sju års opplæring. Forventningsnormene, sammen med et funksjonelt syn på skrivning, har dannet grunnlag for en stor intervjuundersøkelse der 20 skoler har integrert disse i arbeid med skriveopplæring og vurdering i alle fag. Les mer om prosjektet på www.norm.skriveresenteret.no.

² Skrivehullet er teoretisk forankret i en funksjonell forståelse av skrivning. Hva kan vi gjøre med skrift, og hva kan vi oppnå gjennom skrivning? Skrivehullet kan hjelpe oss med å se ulike sider ved skrivning, og hva skrivning kan brukes til i samfunnet og i opplæringen. Modellen har lagt føringer for læreplanen og utviklingen av læringsstøttende prøver i skrivning (Skriveprøven). Dermed kan vi si at Skrivehullet sier noe om hvordan vi kan jobbe med skrivning som grunnleggende ferdighet. Les mer om Skrivehullet på <http://www.skriveresenteret.no/ressurser/skrivehullet/>